

Východní stěna
skalní jehly zvaná
„biskup“
v Prachovských
skalách.

Na vrcholu:
Arna Juránek
z Plzně.

Foto: inž. Bílý z Plzně.

NORBERT LANG.

České lezecké eldorado.

Kapitoly pro lezecké fanoušky.

Článek tento má upoutati zájem našich alpistů na domácí skály, které jsou vynikající školou pro velehorské výstupy. Prachovské skály mají sterý půvab — neposlédním je ten, že jsou v srdci Čech — tedy nám nejbliže. Bohatstvím útvarů připomínají nám zachmuřené kolosy „Kaisru“ i vzdušné věžičky růžových Dolomit. Skály Prachovské a Českého ráje jsou útvarem pískovcovým,

jehož pevnost a drsnost jsou ohromnou předností těchto skal.

„V levo je rytíř se spuštěním hledím, pod ním je žába, pod žábou leží želva, pod želvou leze krokodýl. Dále na pravo je biskup s ministrantem, jenž se mu uklání, za ním je Číňan — pod bradou má díru. Za Číňanem je mnich, přes levé rameno má kápi!“ vykládala

Malebný, hromadný start přespolního běhu Pražské župy Svazu lyžařů v Měchenicích dne 6. X. 29.

nám malá holčička skalní věže Prachovských skal, tak jak se jeví obrazotvornosti lidu. Seděli jsme na Hraběně vyhlídce za překrásného letního rána a nábožně pohlíželi na skalní město pod námi se rozkládající. Líbilo se nám to miniaturní horstvo pestrých tvarů a jmen. Viděli jsme již mnoho skal — o Pane! — a jakých — že zatajoval se dech při pohledu na ně. Tyto zdály se nám hračkami lezecké zahrádky. — Můj přítel Arna jako by četl moje myšlenky, prohodil k holčičce skromnou otázku: „A leze se také na ně?“ — „Chodí sem Němci. Byli na Rytíři, Biskupu a lezli také na Čiňana.“ To nás zajímalo. Rytíř a Biskup, buď si, ale Čiňan je věž hladkých, ba převislých stěn, zvýši asi půl sta metrů. Měli jsme naň zuby od prvního spatření. V duchu jsme se těšili, že bude prvotinou — neboť dobře jsme si prohlédli jeho vrchol, kde scházel obvyklý vrcholový praporek, nebo železná tyčinka. — Rozloučili jsme se s Hraběněnou vyhlídkou, uprázdnivše místo dobromyslným turistům, kteří v hejnu příkulisali, aby si poslechli horoznalecký výklad naší holčičky. Skály nás volaly! Byli jsme v Prachovských skalách po prvé. Skalní fanouškové nevydrží se na skály dívat, ti musí po nich lézt.

Seběhli jsme dolů do chaty pro lezečky, lana, karabinu a ostatní lezecké potřeby. Nejdříve jsme si vyhlédli bezejmenou jehlu kolmo nad „Zelenou roklič“ strmící, která nás nejvíce dráždila. Jižní stěna jehly byla přílišně hladká, kdežto severní neskýtala zvláštních obtíží — při běžné opatrnosti. Tato věž byla později námi nazvána „věží generála Pečírky.“

Příštího dne odvážili jsme se na „Rytíře“, jeho východní stěnou probíhají komíny, z nichž prostřední byl k výstupu nejvhodnější. Komínová práce nás zahřála jak se patří. Den byl krásný, ale horký. Na vrcholku byl železný praporek a pod ním stará krabička od leštidla dobře přidrátovaná — v krabičce několik visitek a papírků se jmény lezců, kteří „Rytíře“ navštívili. Náhodou byla to jména jen saských Němců. Naši lezci sem nechodí. Ti jezdí do ciziny, kde konají výstupy se zaplacenými vůdci, zde by to musilo jít bez nich. Arna se spustil po jednoduchém laně severní

stěnou. Nemohl jsem ho následovati, měli jsme sebou přítele, který choval určité předsudky proti slaňování — jedním slovem byl v lezení „praskavkou“, ač ukazoval v prvním poli určité lezecké schopnosti. Následujícího dne navštívili jsme „Biskupa.“ Arna chtěl provéztí nástup východní stěnou, která měla výrazné trhliny, ale ty se mi nelíbily, proto řešil jsem začátek komínem na „Ministranta“, přestupem na mezi věž a balkonovou traversou na podvrchol. K vrcholu nám zbývala pětimetrová stěna, zdobená úzkým komínem, jehož začátek sotva stačil pojmuti mé rameno. Nutno ještě dodat, že komín počínal vyklenutím skal, které odtlačovaly — samozřejmě do propasti. Pět nebo deset minut dřiny „jak se patří“ a komín byl zdolán a hned pokřten na počest mého syna na „Norbyho komín“. Arna následuje, dře se, potí se a netrvá dlouho, raduje se ze společného úspěchu. Je jisto, že jsme dělali úplnou novinku, neboť běžný výstup se koná komínovou dutinou, kterou jsme se spustili dolů a která vyústovala dírou v místech, kde Arna chtěl začít nástup. Po slánění vzbudili jsme našeho milého Karla Praskavku, který chtěj, nechtěj musil nahoru — a nelezl špatně. Dělal den ze dne lepší pokroky. Pln hrdosti zapsal se do zápisní knihy, kterou jsme improvisovali z plechovky na cigarety. Po hrdém návratu do chaty u Prachovských skal, rozhodl jsem přesídlení do nového úseku Českého ráje — na Hruboskalsko. Tam usídlili jsme se u pana Dvořáčka. Ještě před večerem navštívili jsme „Skalní město“, které nám vnutilo úctu štíhlostí svých věží, které reprezentuje nejlépe obelisk zvaný „Kapelník“ a vedle něho jeho „Taktovka“, jejíž výše a štíhlost upomínala nás na pověstnou „Tore di diavolo“ — „Dábelskou věž“, kterou zdolal jen Piaz a to pouze technickými pomůckami — totiž přehozením lana z vedlejší věže a visutým mostem. — Na „Taktovce“ třepotal se bělouňský praporeček. Usoudili jsme jednohlasně, s Arnou, že jehla byla zdolána provazovým mostem z nedalekého okraje skalní stěny. Proběhli jsme hradem Valdštýnem, který nás celkem zklamal a vraceli jsme se přes Sedmihorky na naše feudální sídlo na Hrubé skále. Následující den, poslední mé dovolené, byl opět dnem

práce. Tentokrát platila naše návštěva skupině skal, která se zove Saharou. V této se nám neobyčejně zamlouvala jedna věž, kterou jsme po výstupu pokřtili „Novákovou věží“, čímž uctili jsme pana ministra Nováka, který je rovněž jako my — skalním fanouškem. Pro výstup použil jsem parádní komín, který svojí vzdušností a zajímavou architekturou upoutal naši pozornost. Komín vyústil na mohutné balkonové plošině opatřené slaňovacím kruhem, který jsme rovněž při sestupu použili. Jak dále — bylo problémem. K vrcholku scházelo jen asi 6 m. Konečně rozluštil jsem další výstup — překročením propasti, která nás dělila od hlavní věže — podporem ležmo o rukou na tuto. Arna rychle následoval. Na balkoně hlavní věže našel jsem díru, která nám v několika chvílích pomohla k vrcholu. Posilivše se krátkým oddechem na vrcholku této přepychové věže, rychle jsme sjeli k matce Zemi dvojím slaněním. Předtím vložili jsme naše visitky do hliníkového pouzdra od mýdla, které nějaký dobrodinec zde zanechal, by nahradil chybící pouzdro vrcholové knihy.

Spokojeni rozloučili jsme se se Skalním městem Českého ráje, které nám poskytlo nezapomenutelné chvíle skalního pobytu. Nádherné chvíle, jež jen alpista dovede okusiti a vychutnati. Ne „s bohem“, ale „na shledanou“ dali jsme zelenému údolí začarovaných věží. — Naši alpisté, také ti, jež jsou častými hosty na „Čertových skalách“ u Černolic — netuší, jaké klenoty chová Český ráj s Prachovskými skalami. Jest vlasteneckou povinností, by všichni alpisté naše ryze české skály navštívili,

pak se stanou jistě jich vyznavači jako pisatel těchto skromných řádků se svými plzeňskými přáteli.

A nakonec ještě uvedu: *jak jsme oslavili* milénium sv. Václava v Prachovských skalách. Tisícileté výročí památky sv. Václava oslavil Klub Alpistů Čs. 28. září 1929 slezemím nepřístupné skalní věže, která dříve nazývána Čiňanem a nyní oficiálně pokřtěna na „věž sv. Václava“. Slavnostnímu vztýčení kovové státní vlajky přítomen též místopředseda K. A. Čs. Pilát, jenž vhodným proslowem ocenil slavnostní akt. Věž opatřena zápisní knihou v kovovém pouzdře. Přístup je možný jen technickými prostředky, neboť věž je na všech stranách oblá, kolmá, ba převislá. Zdvihá se v Hromovém údolí neda-leko „chaty Prachovských skal“, výše její je 40 m. Pozorována z východu skýtá zajímavý obraz profilu sv. Václava v přilbě, jenž ruce maje sepjaté, hledí k severu.

Technické práce spojené s výstupem na věž sv. Václava a vztýčení praporku vyžádaly si doby tři hodin.

Mimo výše popsaný oficiální podnik provedli alpističtí cvičitelé z Plzně s místopředsedou K. A. Čs. zdařilé nové výstupy na tyto skalní věže: na „Biskupa“, jinak zvaného „Pravá ruka“ a na „Rytíře“ či „Modlitbu skal“. Pozoruhodný výstup proveden slezemím nového komínu na „Drážďanskou věž“, jejíž rozměry nejlépe ilustruje německý název „Riesenturm“.

Náš druhý úspěšný zájezd do Prachovských skal zakončen slezemím „Jehly generála Pečírky“, kteráž rovněž opatřena novým praporkem a zápisní knihou.

Přední representanti naší alpistiky
v Prachovských skalách.

Z leva: ředitel Pilát, Arna Juránek,
Norbert Lang.

J I Ř Í T U R E Ě K .

Zimní sporty na českolipsku.

V krajinném okruhu českolipském lze pěstiti zimní sporty, které zájem tělovýchovný i móda povýšily za jedno z význačných hesel neklidného života novodobého člověka jak mladistvého, tak v síle mužných let se nacházejícího, v střediscích hojně obecenstvem vyhledávaných a ryzí požitky sportovní skýtajících. Jest to v první řadě soubor čedičových vrcholů hor Lužických a mocný hřbet pohoří Ještědského, dále hora Sonneberg nad Hor. Libchavou (zámek restaurovaný rodinou Vraných) a hora Kozel nad Bořetínem (Tiefendorf).

Máme-li úmysl procestovati na lyžích *hory Lužické*, vstoupíme v České Lípě na železnici s cílem stanice

Nová Huť (1/2 hod. drahou) a vykonáme skvělou zimní cestu na Luž, horu v této části nejvyšší (792 m, hostinec), s nádherným výhledem do saské Lužice i na moře lesů na straně české, sjedeme k hranicím státním a po hraniční stezce hřebenní dojedeme, vystoupivše opět, k známé rozsáhlé zřícenině hradu Tolštýna a k rozhledně na hoře Jedlové na trati Č. Lípa—Rumburk. Odbočíme-li z Luže na východ po hraniční cestě hřebenní, pronikneme hlubokými lesy, v části po půdě saské, až k hoře Hvozdu (Hochwald, 749 m, rozhledna, hostinec) a sjíždíme potom k Něm. Jablonné na trati Č. Lípa—Liberec. Mezi Luží a Hvozdem u Krompachu malou